

Reliker från Buddha Sakyamuni, den historiske Buddha som levde för ungefär 2 500 år sedan.

Reliker – kristaller med sällsam lyskraft

En sällsynt, mycket värdefull samling heliga relikerna från Buddha och andra buddhistiska mästare visas just nu runt om i världen. Relikerna kommer så småningom att placeras i hjärtat av en magnifik staty av Buddha Maitreya – framtidens Buddha – som ska byggas i Kushinagar i norra Indien. Eva Lindholm, projektledare för utställningarna i Sverige i sommar, ger här en bakgrund.

I **AUGUSTI 2005** befann jag mig i Zürich för att lyssna på Dalai Lama. Den sista dagen föreslog min vän Gun Cissé att jag skulle ta tillfället i akt och besöka en utställning av buddhistiska relikerna, som visades i Kulturhaus Helferei, ett litet kapell i "gamla stan" i Zürich. Jag var mycket skeptisk. Det jag trodde mig veta om relikerna var att de var kvarlevor från buddhistiska mästare och att de vanligtvis förvarades i statyer och stupor utom synhåll för åskådare.

Nyfikenheten tog dock överhanden och jag beslutade mig för att ta spårvagnen till Kulturhaus Helferei och ta mig en titt på utställningen, innan det var dags att åka ut till flygplatsen. När jag kom fram till det lilla kapellet ringlade sig en lång kö nedför trappan och ut i den smala gränden. Jag ställde mig i kön och ingenting hände mer än att fler och fler människor samlades. Så småningom började man släppa in små grupper på 5–6 personer. Kapellet var

mycket litet och man ville att alla besökarna skulle få titta på relikerna i lugn och ro och stanna så länge de ville. Jag insåg snart att det var omöjligt för mig att hinna se utställningen om jag skulle komma till mitt flyg i tid. Jag fick syn på Gun längre bak i kön och gick dit och talade om för henne att jag måste ge mig av till flygplatsen. Men så blev det inte. Venerable Tendrar, en munk som hjälpte till med utställningen, kom just då förbi med en bunt

informationsblad och Gun, som kände honom sedan länge, bad att han skulle ta med mig in. Innan jag visste ordet av var jag på väg in i kapellet.

Jag passerade ett informationsbord och kom sedan in i själva utställningslokalen. Där var mycket vackert. Mitt på golvet stod ett bord med en staty av Buddha Maitreya, framtidens Buddha. Runt om statyn stod fyra glasmontrar med relikier. Min föreställning om relikier som fysiska kvarlevor från döda människor – såsom ben och tänder – stämde inte alls. Det här var något helt annat. Relikerna liknade pärlor eller kristaller och var mycket vackra. Tibetanerna kallar dem "ringsel" och man anser att de innehåller essensen av medvetandet av stora buddhistiska mästare, vars inre renhet framträder i form av relikier. Jag vet nu att de hittas i askan efter kremeringen av dessa högt utvecklade buddhistiska mästare som ägnat merparten av sitt liv åt att genom meditation och på annat sätt befria sig från all negativitet, utveckla visdom och medkänsla och enbart verkat för att vara till nytta för andra. Sanna andliga lärare brukar i allmänhet inte berätta vad de själva uppnått. Relikerna är ett fysiskt bevis på att läraren uppnått en hög grad av medkänsla och vishet.

Relikerna låg i små skålar i glasmontrarna och vid varje skål fanns en bild och en kort text som talade om var relikerna kom ifrån. Där fanns relikier av den historiska Buddha Sakyamuni och hans lärjungar, Ananda, Shariputra och Maudgalyayana, som levde för cirka 2500 år

sedan. Jag såg välkända namn som Lama Atisha och Milarepa, vilka levde i början av förra årtusendet och Lama Tsongkhapa, som föddes på trettonhundratalet. Bland relikerna fanns även fragment av två brev från åttahundratalet skrivna på bananblad av Yeshe Tsogyel till Tibets store guru, Padmasambhava. Men det fanns också relikier av mästare från vår tid – den 16:e Karmapa (1924–1981), Lama Thubten Yeshe (1935–1984) och Geshe Lama Konchog (1927–2001).

Jag gick flera varv runt bordet och jag måste erkänna att jag påverkades starkt på ett oförklarligt sätt. Jag fick också en välsignelse genom att en av munkarna placerade en liten stupa innehållande relikier på mitt huvud.

Många av besökarna satt kvar på bänkar i utställningsrummet och mediterade eller bara satt. Jag hade inte tid att stanna länge, men hann i alla fall se ett avsnitt ur en film som berättade lite mer. Jag fick veta att relikutställningen är en del i ett större projekt. Relikerna ska så småningom placeras i hjärtat av en 152 meter hög bronsstaty av Buddha Maitreya, som ska byggas i Kushinagar i norra Indien. Statyn blir medelpunkten i ett stort utvecklingsprojekt, Maitreya projektet, som ska skapa förutsättningar för såväl fortlöpande ekonomisk stabilitet som andlig och social förnyelse i området. Initiativtagare till detta projekt är Lama Thubten Yeshe, som besökte Sverige strax före sin bortgång 1984. Projektet förverkligas nu genom Lama Yeshe's elev, Lama Zopa Rinpoche, som också tagit initiativet till vandringsutställningen av relikerna.

I samlingen finns relikier från stora andliga mästare från tidigare århundraden och också från vår tids stora mästare, såsom Lama Yeshe, den 16:e Karmapa och Geshe Lama Konchog.

Altaret med relikerna placerade runt en staty av Buddha Maitreya – framtidens Buddha – vid utställningen i Rotterdam.

Både Hans Helighet Dalai Lama och Hans Helighet Sakya Trizin, överhuvud för Sakyatraditionen, uttalade i filmen sitt fulla stöd för projektet.

När jag kom ut från kapellet stod Gun fortfarande i kön och väntade på att få komma in. Jag var mycket tacksam över att hon kunnat hjälpa mig att se utställningen och vi enades om att vi skulle bjuda in utställningen till Stockholm.

Knappt två veckor senare reste jag till Nyingma Institute i Berkeley i Kalifornien för att delta i en fyra månader lång retreat. I retreaten ingick meditation, tibetansk yoga (Kum Nye), praktiskt arbete, buddhistisk undervisning och olika kurser på kvällar och under veckosluten med deltagare utifrån. En helg hade vi en kurs om den buddhistiska stupan. Stupan är ett vanligt inslag i den buddhistiska kulturen och har en konstnärligt fulländad form som symboliserar kärleksfull intelligens, människans och världens sanna natur. Varje del av byggnaden har sin egen symboliska betydelse. Inuti stuporna förvaras ofta relikier. Jag frågade mina lärare Lama Palsang och Pema Gellek vad de visste om relikier. De delade med sig av sina kunskaper och Lama Palsang hade även varit med vid en kremering där relikier hade hittats. Jag fick en färgrik broschyr om relikutställningen, som tidigare visats i Berkeley och »

Reliker från Vördade Sariputra, en av Buddhas välkända lärjungar.

besökts av många, och gick in på Maitreyaprojektets hemsida på Internet för att bjuda in relikerna till Stockholm.

Jag fick svar från Victoria Ewart, internationell projektledare för samtliga relikutställningar runt om i världen, som berättade att programmet för 2006 redan var fulltecknat, men att man planerade en tur i Skandinavien 2007. Strax före jul träffade jag Victoria. Hon bodde då i Kalifornien - inte långt från Berkeley - och kunde besöka mig på Nyingma Institute. Hon informerade mig om projektet och vad som krävdes för att anordna en relikut-

ställning och överlämnade en hel del informationsmaterial. Victoria har tidigare arbetat som jurist och jag upplevde att projektet var mycket välorganiserat. Victoria frågade om jag kunde tänka mig att vara projektledare för relikutställningarna i Sverige och det kunde jag.

Det har nu gått närmare två år sedan jag första gången kom i kontakt med buddhistiska relikker och sedan dess har jag också tillbringat tre dagar på Wereldmuseum i Rotterdam, när utställningen visades där i slutet av juni 2006.

Det var en fantastisk upplevelse och också mycket lärorik. Jag har försökt lära mig så mycket som möjligt inför utställningarna i Sverige i sommar. Relikerna kommer inte bara att visas i Stockholm utan även i Bjuv, Göteborg och Fellingsbro. Det finns lokala projektgrupper på varje ort och samarbetet mellan de olika grupperna har varit intensivt. I mars i år reste fyra av oss - Gun och jag från Stockholm, Khiem från Bjuv och Katja från Göteborg - till Dharamsala i Indien för att lyssna på Dalai Lamas undervisning, och där hade vi också tillfälle att diskutera projektet med Victoria och Venerable Siliana, en nunna från Italien, som kommer hit till Sverige med relikerna i juli tillsammans med Andy Melnic från Australien. Det är alltså ett på många sätt internationellt projekt.

Jag rekommenderar varmt ett besök på någon av utställningarna i sommar. För mig blev det en oförglömlig upplevelse och jag är övertygad om att den har något att erbjuda alla.

AV EVA LINDHOLM

- Mer information och detaljer om utställningarna i Sverige hittar du på: www.relictour.se
- Mer om Maitreyaprojektet finns på: www.maitreyaproject.org

Reliksamlingen visas på följande platser och tider

Bjuv 13-15 juli, VIETNAMESISKA TEMPLET

Fredag 13 juli, kl. 17:00 (öppningsceremoni) - 21:00

Lördag 14 juli, kl. 10:00 - 19:00

Söndag 15 juli, kl. 10:00 - 19:00

Göteborg 27-29 juli, EXERCISHUSET på Parkgatan

Fredag 27 juli, kl. 15:00 (öppningsceremoni) - 19:00

Lördag 28 juli, kl. 10:00 - 19:00

Söndag 29 juli, kl. 10:00 - 19:00

Fellingsbro 3-5 augusti, SOLBO BUDDHISTISKA KURS - OCH RETREATGÅRD

Fredag 3 augusti, kl. 14:00 (öppningsceremoni) - 18:00

Lördag 4 augusti, kl. 10:00 - 18:00

Söndag 5 augusti, kl. 10:00 - 18:00

Stockholm 10-12 augusti, ETNOGRAFISKA MUSEET

Fredag 10 augusti, kl. 14:00 (öppningsceremoni) - 17:00

Lördag 11 augusti, kl. 11:00 - 17:00

Söndag 12 augusti, kl. 11:00 - 17:00

RELIKSAMLINGEN visas gratis för allmänheten för att så många som möjligt ska få tillfälle att se utställningen. För att täcka kostnaderna för lokalhyror, transporter, informationsmaterial m.m. förlitar vi oss helt på donationer. Insamling till projektkostnaderna sker genom Stiftelsen Tibetprojekt och du kan bidra genom att sätta in en gåva på stiftelsens PlusGirokonto 487 19 59-5. Skriv att inbetalningen gäller "Maitreyaprojektet".

Buddhism-nu

En tidskrift för dig som är intresserad av buddhism, som en praktisk visdom och en vägledning i livet. Här och nu.

Buddhism-nu har ett brett innehåll om vad buddhism är med fokus på hur läran kan tillämpas i vardagen. Det är ingen tidskrift om teorier utan en skrift för vanligt, praktiskt liv.

Buddhism-nu

Prenumerationspris: 250 kr för helår, 4 nr 2007

Betala på plusgiro: 445 06 80-6 eller

bankgiro: 5210-4767

Kom ihåg att skriva namn och adress!

Prenumerationen gäller helår så oavsett när

du prenumererar får du årets alla nummer.

Betalningsmottagare: LL Info & Utveckling

Redaktör Lisbeth Larsson

tel. 0504-300 11

e-post: info@buddhism-nu.se

www.buddhism-nu.se